

Üreticiler İçin Güvenli Bir Kazanç Kapısı

ÜRÜN İHTİSAS BORSASI

Doğal afetler, Yanlış Tarım Politikaları, Yerel Koşulların Kıskaçındaki Çiftçiye Rahatlatacak Bir Kapı

Yazihan'da tarım bir geçim kaynağı değil, bir yaşam biçimi. Toprakla kurulan bu kadim bağ, şimdi yeni bir döneme giriyor. Dijitalleşen dünyada tarımsal üretimin hak ettiği değeri bulması için geliştirilen Ürün İhtisas Borsası (ÜİB) sistemi, Yazihanlı üreticilere de büyük fırsatlar sunuyor. Peki bu sistem nedir, nasıl işler, Yazihanlı üreticiler bu imkândan nasıl yararlanabilir? Ürün İhtisas Borsası Nedir?

Kısaca ÜİB, tarımsal ürünlerin elektronik ortamda lisanslı depolarda saklanarak, Elektronik Ürün Senetleri (ELÜS) üzerinden alınıp satılmasını sağlayan bir ticaret platformudur. Ürünler fiziki olarak yerinde kalırken, senetleri dijital ortamda değer kazanır, el değiştirir. Bu sayede hem ürün korunur, hem değerinde satılır.

Nasıl İşliyor?

Ürün Teslimi: Üretici, hasat ettiği ürünü lisanslı depoya teslim eder. Bu ürün analiz edilir, sınıflandırılır ve depoya alınır.

ELÜS Oluşumu: Ürünün karşılığı olarak üreticinin adına Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) oluşturulur. Bu senet, aslında ürünün

TÜRKİYE URUN
İHTİSAS BORSASI

Yazihanlı Üretici Ne Kazanır?

Depoda Güvenlik

Gerçek Değeriyle Satış

Nakit Akışı

Vergi Avantajı

Pazar Erişimi

tapusudur.

Borsa İşlemi: Üretici isterse ELÜS'ü ÜİB üzerinden satar, isterse kredi teminatı olarak gösterir. İsterse uygun fiyat bekleyerek senedi elinde tutar.

Satış ve Ödeme: ELÜS satıldığında ürünün bedeli doğrudan üreticiye ödenir. Tüm işlem güvenli ve kayıt altındadır.

Yazihanlı Üretici Ne Kazanır?

Depoda Güvenlik: Ürün bozulmaz, çalınmaz. Lisanslı depolar sigortalıdır. Artık "ürün elde kaldı" korkusu tarih oluyor.

Gerçek Değeriyle Satış: ELÜS'ler piyasada şeffaf şekilde işlem görür. Fiyatları arz-talep belirler, tüccar

dayatması biter.

Nakit Akışı: ELÜS'ü banka teminatı olarak gösterip düşük faizli kredi çekilebilir. Finansman sıkıntısı hafifler.

Vergi Avantajı: ELÜS satışı KDV'den muaftır. Ayrıca stopaj da alınmaz.

Pazar Erişimi: Ürün Malatya'daki değil, Türkiye genelindeki alıcılara açılır. Rekabet artar, kazanç büyür.

Yazihanlı Üretici Ne Yapmalı?

Lisanslı Depoları Tanımalı: Malatya'da faaliyet gösteren lisanslı depolarla iletişime geçilmeli. Ürün teslim için randevu alınmalı.

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) Güncel Olmalı: ELÜS işlemleri için ÇKS kaydı ve üretim beyanı şart. Bu kayıtların eksiksiz olması gerekiyor.

Ticaret Borsası ile İrtibata Geçilmeli: ÜİB üyeliği için en yakın ticaret borsasından destek alınmalı. Malatya Ticaret Borsası bu konuda yönlendirme

sağlıyor.

E-Devlet ve TÜRİB Kaydı: ELÜS işlemleri için üretici, TÜRİB (Türkiye Ürün İhtisas Borsası) sistemine kaydolmalı. Bu işlem e-Devlet üzerinden kolaylıkla yapılabilir.

Yarın Geç Olabilir

Bugün birçok üretici, ürününü değerinin çok altında satıyor. Bunun en büyük nedeni güvensizlik, bilgisizlik ve pazara erişememek. Ürün İhtisas Borsası tam da bu noktada bir dönüm noktası. Yazihanlı üretici artık sadece toprağın değil, bilginin de gücüne sahip olmalı. Bu sistemle hem üretim korunur hem kazanç büyür.

Unutmayalım: **Bir ürünü en iyi toprağı bilen üretir. Ama değerini, sistemini bilen satar.** Ürün İhtisas Borsası, Yazihanlı üreticiye hem alın terinin karşılığını verir, hem geleceğini garanti altına alır.

KAYMAKAMLIĞIN PROJESİ HALKIN KATILIMI İLE BÜYÜYOR

AŞEVİNE ANLAMLI DESTEK

Yazihan Kaymakamlığının hazırlayıp uygulamaya geçirdiği proje ile ihtiyaç sahiplerine ücretsiz yemek dağıtılacak

Barış ÖLMEZ

Yazihan Kaymakamlığı'nın Aşevi Projesi, hem kamu kurumlarının hem de ilçe halkının gönülden desteğiyle ilerliyor. Tadilat ve hazırlık süreci hızla sürerken, destek veren vatandaşlara yönelik anlamlı bir ziyaret gerçekleşti.

Kaymakam Osman Kurt, İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü

Recep Koca ile birlikte, aşevi için demirbaş malzeme bağışında bulunan Şehit babası Nihat Hacıoğlu ve tadilat sürecine katkı sağlayan Gazi Nedim Özcan'ı evlerinde ziyaret etti. Kaymakam Kurt, "Verdikleri anlamlı destekten dolayı kendilerine teşekkür ediyoruz. İlçemizde dayanışma kültürünü yaşatan tüm vatandaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz," ifadelerini kullandı.

Geçtiğimiz günlerde başlayan tadilat çalışmaları kapsamında, Yazihan Aşevi'nin en kısa sürede tamamlanarak ihtiyaç sahibi vatandaşlara sıcak yemek hizmeti vermesi hedefleniyor. Proje, özellikle yaşlı, engelli ve yemek yapamayacak durumda olan yurttaşlara yönelik önemli bir sosyal destek mekanizması olarak planlanıyor.

KÖR İNAT,
KAŞIKLA
KAZANILANI
KEPÇEYLE
GERİ VERİR.

KİTAP OKUMA YARIŞMASINDA YAZIHANLI YAZARIN GENÇLERE JESTİ TAKDİR TOPLADI

Yazar Remzi Kokargül Bir Yıllık Kitap Gelirini Öğrencilere Bağışladı

Hilal Şentürk

Valilik himayesinde başlatılan ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nce düzenlenen kitap okuma yarışması, örnek bir dayanışma ve kültür şölenine dönüştü.

Malatya Valiliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen kitap okuma yarışmasında dereceye giren ilk 20 öğrenciye, yazar Remzi Kokargül'ün bir yıllık kitap geliri ödül

olarak verildi. Yarışma, "Dilimizin Zenginlikleri Projesi" kapsamında gerçekleştirildi.

Malatya'da kitap sevgisini ve okuma alışkanlığını artırmak amacıyla Valilik ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlenen kitap okuma yarışması, örnek bir dayanışma ve kültür şölenine dönüştü.

"Dilimizin Zenginlikleri Projesi" kapsamında Yeşilyurt ve Battalgazi ilçelerindeki ortaokul ve lise

Yazarın Kitapları

öğrencileri arasında düzenlenen yarışmada dereceye giren 20 öğrenciye, Malatyalı yazar Remzi Kokargül'ün bir yıllık kitap satış gelirinden oluşan ödüller takdim edildi. Yazar ayrıca, kendi eserleri olan "Ver Elini Mavi Dağları Yurdumun" ve "İstasyon Yazıları" adlı kitaplarını öğrencilere imzalayarak hediye etti.

Yarışmaya verdiği destekle takdir toplayan yazar Remzi Kokargül, "Kitap gelirim, bu projeye kitap okuyan öğrencilere vermekten son derece mutluyum. İnşallah ileride köy okullarında ve kenar mahallelerde de bu tür etkinlikleri sürdürmek istiyorum," dedi.

PLAKET VE ÖDÜLLER TAKDİM EDİLDİ

Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğü konferans salonunda düzenlenen törende,

İl Milli Eğitim Müdürü Behçet Bakır, yazar Kokargül'e eğitime verdiği katkıdan dolayı bir teşekkür plaketi sundu. Ayrıca yarışmada başarı elde eden öğrenci-

lere ödülleri; Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürü Abdullah Erdoğan, Turgut Özal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hakan Yıldırım ve İl Müdürü Behçet Bakır birlikte takdim etti.

Törene öğrencilerin aileleriyle birlikte çok sayıda kitapsever ve davetli katıldı.

Etkinlik hem öğrencilere kitap sevgisi aşılaması hem de yerel yazarların genç kuşaklara rol model olması açısından büyük takdir topladı. Eğitime verilen bu anlamlı destek ve dayanışma örneği, Malatya'da kültürel etkinliklerin artarak devam edeceğinin de göstergesi oldu.

Yazıhanlı İki Öğrencinin YKS Başarısı Sevinçle Karşılandı

DURUCASU'DA GURUR TABLOSU

Haber Merkezi

2025 Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda (YKS) sözel alanda gösterilen başarılarla adından söz ettiren Durucasu Abdurrahman Serttaş Anadolu Lisesi, iki öğrencisiyle dikkat çekti. Mezun öğrencilerden Murat Arslan, sözel puan türünde Türkiye genelinde ilk 5.000'e girmeyi başarırken, Beyzanur Karaçay da ilk 23.000 içinde yer alarak okullarını ve ilçelerini gururlandırdı.

Murat Arslan'ın başarısı sadece sınav derecesiyle değil, aynı zamanda ilham verici hazırlık süreciyle de örnek oldu. Malatya'nın Yazıhan ilçesinde doğup büyüyen Arslan, tarih merakı ve kararlılığıyla bu başarıya adım adım ulaştı. Özellikle Türk ve İslam tarihine duyduğu derin ilgi, onu motive eden en önemli faktörlerden biri oldu. Bu ilgi, sınav hazırlık sürecinin hem bilgi kaynağı hem de moral desteği haline geldi.

Günlük yaşantısında boş zamanlarını verimli kullanarak, okuldan arta kalan saatlerde dershaneye gidip soru çözümleri yapan Arslan, kütüphane saatlerini de değerlendirdi. "Başarı, sadece masa başında geçirilen saatler değil; o saatlerin nasıl geçirildiğiyle ilgilidir" diyen Arslan, planlı çalışmanın önemine dikkat çekti.

Sınav sürecinde ailesinin

ve öğretmenlerinin desteğini sürekli yanında hissedenden Arslan, rehber öğretmenlerinden ve özellikle felsefe öğretmenini Neslihan Hocası'nın moral desteğiyle yoluna emin adımlarla devam etti. En büyük destekçileri arasında annesi, babası ve dayısı Erkan Bey yer aldı.

rum görmüyorum." dedi. İnancının ve tevekkülün kendisine verdiği iç huzurla, zorlukların üstesinden gelmeyi başardığını söyledi.

Arslan, başarıyı sadece bireysel gayretle sınırlamıyor; çevresel faktörlerin, özellikle destekleyici bir aile ve öğret-

men kadrosunun önemini vurguluyor: "**Kendilerine net bir hedef belirlesinler ve süreç boyunca bu hedeflerinden sapmasınlar. Başkalarının ne dediği değil, kişinin kendisine inancı önemlidir.**"

Durucasu Abdurrahman Serttaş Anadolu Lisesi Müdürü Mehmet Şimşek ise yaptığı açıklamada, "**Bu önemli başarı, öğrencilerimizin azmi kadar öğretmenlerimizin rehberliğiyle de şekillenmiştir. Her iki öğrencimizi de kutluyor, yollarının açık olmasını diliyoruz.**" ifadelerine yer verdi.

Sürekli kitap okuyarak özellikle tarih kitaplarından beslendiğini belirten Murat Arslan, sınavda başarı için stratejik yaklaşımın önemine değindi: "**Eğer illa ki bir sır istiyorsanız, öğretmenlerimin bana verdiği tavsiyeyi söylemek istiyorum: 'Bol bol paragraf çöz.'**"

Üniversite hedefini en başından beri netleştiren ve bu doğrultuda azimle çalışan Arslan, stres ve umutsuzlukla mücadelede manevi gücün önemine değinerek, "Ben Allah'a sığındıkça, gayretle çabaladıktan sonra stresle kapılacak bir du-

Görüntülü Dinamik
Haberleriyle
Youtube'da

Abone Olmayı Unutmayın

KÜNYE

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ
ZEKERİYA KÖSEOĞLU

SAYFA SEKRETERİ Barış Ölmez

INSTAGRAM: @yazihan_haber EMAIL: haber@yazihanhaber.com

twitter X: Yazihanhaber EMAIL2: haberyazihan@gmail.com

Adres: Doğu Mahallesi Demokrasi caddesi NO: 46 Yazıhan / Malatya

Baskı: Genç Ofset Süzgül Sokak No: 18 Altındağ / Ankara

Tarla Farelerinin Kayısı Bahçelerinde Yol Açtığı Tehlike

Kemirenler Artıyor

YAZIHAN'DAKİ BAHÇELERİN BELALISI ÇİFTÇİLERİ YILDIRDI

HABER MERKEZİ

Tarla Farelerinin Kayısı Bahçelerinde Yol Açtığı Tehlike Yazihan Ovası'ndan Gözlemler ve Uyarılar

Türkiye'nin en büyük kayısı üretim merkezlerinden biri olan Malatya'da, özellikle Yazihan Ovası gibi geniş tarım arazilerinde son dönemde tarla faresi (*Microtus spp.*) popülasyonunda artış gözleniyor. Bu artış, kayısı ağaçları üzerinde doğrudan zararlara yol açabilecek boyutlara ulaşabilir. Çiftçilerin gözlemleriyle örtüşen bu olasılık, ihmal edilmemesi gereken bir tarımsal tehdit niteliği taşıyor.

Genç Fidanlar

Risk Altında

Tarla fareleri özellikle genç kayısı fidanlarını hedef alır. Kış aylarında toprak karla örtüldüğünde ya da besin kaynakları azaldığında, bu kemiriciler ağacın kök boğazına ve gövde altına yönelerek kabukları kemirir. Bu zarar, fidanın tamamen kurumasına neden olabilir.

Ayrıca, açtıkları tünellerle toprağın yapısını bozar, kök gelişimini engeller ve sulama sistemlerine zarar verirler. Kemirici faaliyetleri uzun vadede verim düşüklüğü ve ağaç kayıplarına yol açar.

Zararı Azaltmak İçin Ne Yapmalı?

Tarla faresiyle mücadelede erken teşhis ve entegre yak-

laşımalar önemlidir:

Bahçe Temizliği: Yoğun ot örtüsü, kemiriciler için ideal saklanma alanıdır. Bahçe düzenli temizlenmeli, dip sürgünleri ve yaprak yığınları uzaklaştırılmalıdır.

Fiziksel Önlemler: Genç fidanların gövdesine plastik veya tel koruyucular yerleştirilerek kemirici temasının önüne geçilebilir.

Kimyasal Mücadele: Tarım İlçe Müdürlükleri tarafından önerilen rodentisit yemlerle kontrollü mücadele yapılabilir. Ancak bu yöntem dikkatli uygulanmalı, doğal yaşam dengesini bozmamalıdır.

Doğal Denge: Baykuş, gelincik ve tilki gibi doğal yırtıcıların varlığı teşvik edilmeli; yoğun kimyasal kullanım bu türlerin yaşam alanlarını tehdit etmemelidir.

Tarla Gözlemi Önemlidir

Çiftçiler, bahçelerinde kemirici faaliyetlerine (tünel delikleri, kemirilmiş kabuklar, iz ve dışkı) karşı duyarlı olmalı ve şüpheli durumlarda İlçe Tarım Müdürlükleri'ne haber vermelidir. Bölgesel gözlem ve kayıtlarla bu zararının varlığı daha net saptanabilir.

Önlem Alınmazsa Zarar Büyür

Tarla farelerinin kayısıya doğrudan zararı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Özellikle genç fidanlara yönelik tahribatları ekonomik kayıplara yol açabilir. Göz ardı edilen her tünel, bahçedeki ağaçların sessiz bir düşmanı olabilir. Bununla birlikte, Yazihan gibi kayısı üretiminin kalbinde olan bölgelerde bu tehdide karşı bilinçli ve planlı bir mücadele şarttır.

Bir Bürokratin Gözünden..

90'larda Yazihan

Bazı zamanlar vardır kendini içine hapsetmiş asla dönüşü olmayan unutulmayan anılar biriktirilen, sadece özlem duyulan ve asla tekrarı olmayacak zamanlar... Doksanlar belki de öyle bir zaman aralığıydı. Yeni ilçe olmuş ama köy kültürünün kendi benliğine işlemiş bir ilçeydi. Adı ilçe ama bedeni köy ve ruhu aile olan bir memleket. Asfaltı olmayan, çatısız evleri ve el emeği bahçe duvarlarıyla örülü şirin bir ilçeydi. Saygının sevginin örf ve âdetin üst seviyede görüldüğü bir memleket aslında. Yazısız kuralların bozulmadığı yardımlaşmanın baş gösterdiği bir dönem. Her evin içinde aynı

Oturur oturmaz ilk iş gümüş grisi üzeri işleme metal küllük gelir. Söz evin büyüğündedir... Sokakta peki; Meşhur şapkalılar her ortamın söz sahibi. Yolda yürüdüğünde selam alan, aile sorunlarını tek kelimesiyle çözen, caddede yürürken kapısının önünde oturan kadınları görünce kafası sağa sola dönmeyen şapkalılar. Ya kadınlar; bir erkek geçtiğinde yaşı kaç olursa olsun önünde ayağa kalkan, erinin sözünü ikiletmeyen, mahalle kavgaları çıktığında eşarbını başından çıkarıp havaya attığında kavgaların bittiği o eli öpülesi kadınlar. Hepsi hayal gibi geldi geçti. Çoğu ebedi istirahatine geçildi, çoğu yaşlılık ve hastalıkla ev-

Her evin içi aynı.. Geniş bir giriş... Yerdeki el emeği göz nuru Drejan Halısı, Aynı kadınların elinden yapılmış minder ve yastıklar. Duvarlarda nazara iyi gelen üzerlik otundan süslemeler. Evin giriş kapının arkasında süpürge otundan yapılan bir el süpürgesi.

planla yapılmış geniş bir giriş... Ardından ilk göze çarpan yerdeki el emeği göz nuru drejan halısı, aynı kadınların elinden yapılmış minder ve yastıklar. Duvarlarda nazara iyi gelen üzerlik otundan süslemeler. Evin giriş kapının arkasında süpürge otundan yapılan bir el süpürgesi. İsmi, kabilesi, yaşı, nereden çalıştığı ne iş yaptığı fark etmeksizin bu evlere girince yemek yemeden kalkmayacağı bir sofraya adanmış. Sofra bezi siyah beyaz desenli, onun üzerinde sınıyı yerleştirmek için çemberden yapılmış yükseklik. Önce demlik çay, ardından taze pişmiş ekşili ekmek ve yemeye doyamadığın çökelek, süzme yoğurt. En az 2 ekmek yemeden hane halkının sofradan kaldırmadığı, ısrarlarla içilen 3-4 bardak çay. Tabi sofraya yerdayken köşe başında evin en yaşlısı. Erkekse başında köşeli şapka, kadınsa bembeyaz yazmasının üzerinde küllüğü. Kim misafir girdiyse o evin üst köşesine hane halkı oturamaz misafir oturmak zorunda.

lerine kapandı. Peki bu güzelim kültür neden devam etmedi. Sebebi iletişimin hızlanması. Telefonlar çıktı yüz yüze diyaloglar azaldı. Sosyal medya çıktı örf adet bitti. Birde çocuklar vardı. Okul önlüğünü çıkarırmadan top oynayan, ara sıra kavga dövüş peşinde koşan. Kuruçay'a gizli gizli yüzmeğe gidip, istasyondaki elma ağaçlarından elma yiyen çocuklar. Yorulunca Yazihan'ın her köşesinde bulunan çeşmelerden kana kana su içen saçları manuel tıraş makinesiyle kesilmiş çocuklar. Hepsi şimdinin aile reisi oldu. Geçmiş belki geri gelmez ama geçmiş şimdini yaşatmak bizim elinde. O eski günlerin güzelliklerini yaşatmak için belki hep beraber hareket eder ve kopmak üzere olan bağları yeniden güçlendirebiliriz. Belki bu yazımız bir başlangıç olup her hafta unutulmuş anılar tekrar tekrar yazıya dökülür ve gelecek nesillere aktarılır. Saygılarımla.

Recep KOCA

DREJAN HALI VE KİLİMLERİ

Kudret AKYOL

Drejan halı ve kilimi sadece iplikten ve tezgahtan ibarete bir dokuma değil; binlerce yıllık doğa bilgeliğinin ve kadın emeğinin dokunduğu yaşayan bir hafızadır. Bu kültürel mirasın temel taşlarından biri hiç kuşkusuz renktir. Drejan coğrafyasının bitki örtüsü, dağ havası ve yüzyılların zanaatkârlığı, halıya yalnızca görünüşünü değil, anlamını da verir. Her ilmek, her motif; dağların, kadınların ve zamanın sesini taşır.

Toprakla Boyanmış İlmekler

Drejan halı ve kilimlerinde kullanılan renkler, doğayla kurulan kadim bir ilişkinin sonucudur. Yüzyıllardır doğada yaşayan Drejanlı kadınlar, boya kazanını da doğadan kaynatır. Renk paletlerinin ana kaynakları arasında kızcık çiçeği, papatya, saman külü, soğan kabuğu, koyun sidiği, pelit külü ve “sordar” ağacının kabuğu yer alır.

Bu doğal maddeler yalnızca birer boya değil, aynı zamanda birer duygunun taşıyıcısıdır. Her renk, her ton bir anlamı temsil eder; bir duygunun, bir olayın, bir hatıranın sesi olur.

Ana Renkler ve Anlamları

Siyah: Siyah kuzuların doğal yününden elde edilir; boya işlemi gerekmez. Drejan kültüründe siyah, hüznün, kaybın ve ağırbaşlılığın rengidir. Sessizce yas tutan bir annenin sessiz ağdı gibi.

Beyaz: Temizlik, saflık ve doğallığın rengidir. Genellikle yeni kırılan kuzuların yününden üretilir. Saf niyetlerin, temiz başlangıçların sembolüdür.

Gri (Sıçan Tüyü): İlk kırık günlük kuzuların yününden elde edilen bu nötr ton, geçişin, sabrın ve zamana direncin simgesidir.

Kırmızı: En dikkat çekici renklerden biridir. Yazıhan Ovası’ndaki Durucasu (Birmik) köyünde yetişen “run” bitkisi ve sordar ağacının kabuğundan elde edilir. Aşk, kanı, doğurganlığı ve yaşam

sevincini temsil eder.

Kahverengi: Devetüyünün doğallığı ve toprağın sadeliğinden gelir. Sakinliğin, doğa ile uyumun ve tevazunun rengidir.

Kahverengi: Deve tüyü, toprağın doğallığı ve sabırlığın rengidir.

Yeşil: Umudu ve doğayı, ve yaşamı simgeler.

Lacivert (çivit) Yapay boyanın kullanıldığı tek renktir. Ancak burada geleneksel bir yöntemle mordonlama denilen işlemler zinciriyle yapılır.

Ham ip, pelit külünden yapılan bulamacta bekletilir, kurutulur ve ardından çivit boyası ile boyanır. Lacivert, gökyüzünü temsilini ve sonsuzluğu ifade eder.

Kazanlar küller ve kazanılmış bilgelik

Drejanda boya hazırlamak, sadece teknik bir iş değil. Aynı zamanda nerdeyse kutsal bir ritüeldir.

Toplanan bitkiler büyük kazanlarda saatlerce kaynatılır. Renklerin daha kalıcı olabilmesi için doğal sabit-

leyiciler kullanılır. Koyun sidiği, pelit külü, saman külü gibi. Bu maddelerle yapılan boyalar yüzyıllardır solmaz akmaz. Çünkü doğa doğaya küsmemeyi bilir

Taşa Çizilen Hatıralardan Tezgaha İşlenen Motiflerden Hikayelere..

Drejan halı ve kilimleri sadece iplikten değil, anıdan, savaşırlardan, doğumdan,

ölümlerden ve sevgiden dokunur. Her motif geçmişin bir izini taşır. İlmek ilmek işlenen her şekil, bir Drejan kadınının sesi, bir ananın duası, bir savaşçının hatırasıdır.

Drejan’da ilk desenler Yamadagi’nin eteklerinde mağaralara çizilmiştir, bu mağaraların duvarlarına doğal kalemler kullanılarak şekiller çizilmiş Ardından bu desenler avlanan ceylan ve kurt derilerine aktarılmıştır

Desenler: Duygunun ve Hatıranın Dili

Zamanla bu renkler motiflere, motifler de halılara ve kilimlere işlenmiştir. Drejan halıları artık yalnızca yer örtüsü değil; birer hikâye anlatıcısıdır. Her motif bir duyguya, bir yaşanmışlığa karşılık gelir. Çünkü bu desenler hayatın tam içindendir:

Doğan çocuk sayısı,
Göç yollarında yitirilen eşler,
Tuttuğu yasla tek başına kalmış kadınlar,
Savaşlarda yitip giden gençler,

Bariş ve sevinç zamanları,
Yeni doğan bir bebeğin gülümsemesi,
İlk aşkın hatırası,

Dağlar, nehirler, kuşlar, ceylanlar...

Motiflerin çoğu simgeseldir:

Koç Boynuzu: Erkek gücünü, savaşı ve cesareti simgeler.

Eli Belinde: Doğurganlığı, kadının üretkenliğini anlatır.

Su Yolu: Göç yollarını ve umudu temsil eder.

Göz Motifi: Nazardan korunmak içindir.

Ceylan Figürü: Zarafeti, kaybedilen aşkı ve hafifliği simgeler.

Her desen, kadının duygusunu dile getirir. Halının üstünde işlenmiş küçücük bir motif, bazen doğmamış bir çocuğun duası, bazen de geleceğe yazılmış bir mektup gibidir.

Drejan halıları yalnızca yer örtüsü değil; birer hikâye anlatıcısıdır. Her motif bir duyguya, bir yaşanmışlığa karşılık gelir. Çünkü bu desenler hayatın tam içindendir

Kadının Tezgâhtaki Sessiz Sesi

Drejan halı ve kiliminin kalbi, tezgâh başındaki kadındır. O sadece dokuyan değil, yaşatan, aktaran, unutmamayan ve unutturmayan kişidir. Her ilmekte kendi hikâyesini işler. Sesi çıkmaz belki ama dokuduğu halı onun konuşan dilidir.

İp, Yün, Sabır: El Emeğinin Döngüsü

Her şey, koyunların kırılmasıyla başlar. Baharla birlikte kırılan yünler kadınlar tarafından yıkanır, taraktan geçirilir, eğrilir ve ipliğe dönüştürülür. Ardından bu iplikler, doğal boyalarla renklendirilir. Tüm bu aşamalar, kadın emeğiyle sabırla yürütülür.

Tezgâh kurulduğunda artık bir ömür başlar. Kadın, belki haftalarca, aylarca aynı halının başında oturur. Her desenin bir anlamı vardır. Yanlış ilmek atmaz; çünkü yanlış desen, yanlış hatıradır. Halı, sadece zemin değil, bir hafızadır.

Kadın: Usta Anlatıcı, Sessiz Hafıza

Drejan kadını yalnızca dokuyan değil, aktaran bir hafızadır. Onun bildiği motifleri kitap yazmaz; o gözle görür, bellekte tutar. Doğru yere doğru deseni koyar. Çünkü desenler süs değil, bir yaşamın özetidir.

Bazen çocuklarının doğum tarihini ilmek ilmek işler, bazen sevdiğini yitirmişse yasını desenlere döker. Sevdiği bir dağın gölgesini, yaylada gördüğü bir ceylanı, akan bir suyun sesini tezgâhına taşır. Hafızasını iplikte örür.

Drejan kadını için tezgâh bir dünya gibidir. Orada sabır, emek, hatıra ve seveda vardır. Tezgâhın başındaki kadın, yeri geldiğinde savaşta eşini uğurlayan, yeri geldiğinde

halının desenlerinde gençliğini saklayan kişidir.

O yüzden Drejan halısı yalnızca bir yer örtüsü değildir. Bir hayatın, bir halkın, bir dağın sesidir. Bu sesi duyabilmek için sadece bakmak yetmez; hissetmek gerekir.

Göçebe Kültürün El Sanatıyla Buluşması

Drejan halkı, binlerce yıldır dağlarda küçükbaş hayvanlarla birlikte yaşayan yarı göçebe bir topluluktur. Anadolu’nun birçok yerinde olduğu gibi, bu yaşam biçimi kadınların tekstil alanındaki üretim becerilerini zirveye taşımıştır.

Halı ve kilim dokumacılığı; barınma, giyinme ve kültürel aktarımın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Göçebe yaşam, malzeme seçiminden motiflerin işlenişine kadar her adımı belirler. Bu yüzden Drejan halıları, sadece estetik değil aynı zamanda etnografik ve antropolojik birer belgedir.

Drejan halı ve kilimi; doğa ile kurulan bağın, kadının emeğiyle birleştiği birer kültür anıtıdır. Her desende geçmişin, her ilmekte geleceğin izi vardır. Bu halılara sadece gözle değil, gönülle bakmak gerekir.

0530 647 4033